

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000318033

Datum
27 mei 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met
BZ, NCTV, OIV, de Kiesraad

Bijlage(n)
1

Aan
Van

M BZK
Team Verkiezingen

nota

0. Nota Kamerbrief risico's op buitenlandse beïnvloeding
en rol Kiesraad

Aanleiding

Tijdens het plenaire debat op 10 april jl. over de Wet kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces is er door de leden Kathmann en Chakor (beide GL-PvdA) een motie ingediend die de regering verzoekt om te bezien of de Kiesraad een rol kan spelen bij het toezien op de informatievoorziening tijdens de campagne en een onafhankelijke analyse kan uitvoeren om risico's op beïnvloeding en inmenging in aanloop naar de verkiezingen te signaleren en te mitigeren.¹ In reactie hierop heeft u gevraagd om de motie aan te houden en toegezegd een brief te sturen over hoe u als Minister van BZK de risico's op buitenlandse beïnvloeding en inmenging bij onze verkiezingen in de gaten houdt en hoe u hiermee om gaat. Ook heeft u toegezegd om in deze brief in te gaan op wat de rol van de Kiesraad als toekomstige verkiezingsautoriteit hierbij is. **N.a.v. de aankomende tussentijdse Tweede Kamerverkiezing is deze brief geactualiseerd.**

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de inhoud van de brief, het ontraden van de motie en de brief ondertekenen.

Kern

In de brief wordt uiteengezet over welke verschillende instrumenten het kabinet beschikt om de weerbaarheid van verkiezingen tegen buitenlandse inmenging en ongewenste beïnvloeding te waarborgen en de versterkte inzet die nodig is voor de detectie van FIMI en desinformatie. Dit wordt gedaan aan de hand van vier thema's:

- Maatregelen in verkiezingsproces
- Transparant debat en tegengaan desinformatie
- Weerbaarheid politieke partijen
- Internationale samenwerking

Uit de toelichting op deze vier thema's vloeit de conclusie voort dat het niet passend is om de Kiesraad een rol te geven om toe te zien op de randvoorwaarden van een evenwichtige en transparante informatievoorziening tijdens de campagne ofwel een onafhankelijke analyse te laten uitvoeren om risico's op beïnvloeding en inmenging in de aanloop tot de verkiezingen vroegtijdig

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 36552 nr.9

te signaleren en te mitigeren. Dit is niet passend bij de rol van de Kiesraad als adviesorgaan en expertisecentrum op het gebied van de uitvoering van het verkiezingsproces en centraal stembureau bij landelijke verkiezingen. Ook doorkruist dit het mandaat van andere organisaties die betrokken zijn bij het verkiezingsproces. Er zijn andere wegen om het doel wat de leden Kathmann en Chakor voor ogen hebben, te bereiken. Daarom ontraadt u met deze brief ook de motie.

Onze referentie
2025-0000318033
Datum
27 mei 2025

Tweede Kamerverkiezing 2025

De in de brief beschreven verantwoordelijkheden en maatregelen in het kader van weerbare verkiezingen gelden voor de tussentijdse TK-verkiezing dit najaar. Voor de Wet Kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces geldt dat deze naar verwachting in werking treedt op 1 januari 2026 en dus niet geldt bij de aankomende TK-verkiezing. Dit betekent dat de aanvullende verantwoordelijkheden en taken die de Kiesraad krijgt met deze wet nog niet gelden bij deze verkiezing. Deze zien vooral op het ondersteunen van de uitvoering van het verkiezingsproces. Voor de rol van de Kiesraad bij de weerbaarheid van het verkiezingsproces heeft dit geen grote gevolgen. Signalen die de Kiesraad krijgt kunnen gedeeld worden aan de verkiezingstafel of eventueel publiek bij landelijke verkiezingen. Enkel de formele rapportage aan het vertegenwoordigend orgaan over het verloop van de verkiezing gebeurt nog niet als de wet nog niet in werking is getreden.

Toelichting

De organisaties die in de brief genoemd worden en een rol hebben in de weerbaarheid van verkiezingen, zijn:

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- NCTV
- Veiligheidspartners: Politie en OM
- Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC)
- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Informatie beveiligingsdienst (IBD)
- De Kiesraad
- Commissariaat van de Media
- Autoriteit Consument en Markt (ACM)
- Autoriteit Persoonsgegevens (AP)
- AIVD en MIVD
- Europese Commissie

Krachtenveld

De Kiesraad is betrokken geweest bij het opstellen van de brief en onderschrijft de conclusie van de brief over de rol van de Kiesraad.

Politieke context

De Europese politieke reclameverordening treedt op 10 oktober 2025 in werking. In de brief wordt geschetst dat de uitvoeringswet geen invloed heeft op de inwerkingtreding van de verordening en welke toezichthouders voorzien zijn in de uitvoering van de verordening. Het is technisch niet mogelijk om de regels van de uitvoeringswet eerder in te laten gaan dan de verordening. De uitvoeringswet regelt enkel dat de taken uit de verordening kunnen worden uitgevoerd. Wel hebben de vervroegde verkiezingen impact op de implementatie van de

verordening. Een nota hierover met opties worden binnenkort aan u en mBZK voorgelegd.

Onze referentie
2025-0000318033

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
N.v.t.

Datum
27 mei 2025

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.